

Kontra-C

Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti

24. vuosikerta.

Ensimmäinen lehti julkaistiin vuonna 1982

Painos 170 kpl

Päätoimittaja: Henrika Fagerlund
Toimituskunta: Yhdistyksen hallitus
Mainossihteeri: Katri Tuomennoro
Taitto: Miika Asunta
Kopiointi ja jakelu: Reijo Jukarainen
 Kerasivu Oy
 tulostus@kerasivu.fi
 puh. (09) 294 8383

ISSN 1459-7527

Sisällysluettelo

Infosivu	2
Pääkirjoitus	3
Pedagogiikkaseminaari	4
Mitä kuuluu, Jorma Katrama?	6
Miloslav Gajdos Suomeen	9
Visio ja työn hedelmää	10
Sihteerin päiväkirjasta	12
Uusi suomalainen kontrabassokonsertto	16
Lähde mukaan Brnohon	17
Vielä ehtii leirille	18

Perustettu vuonna 1976

Puheenjohtaja

Eila Saikkonen
 (050) 351 3165 eila.saikkonen@siba.fi

Varapuheenjohtaja

Juha Kleemola
 (040) 738 4698 juha.kleemola@siba.fi

Sihteeri

Johannes Raikas
 (050) 380 7603 johannes.raikas@helsinki.fi

Tuomo Matero
 (0400) 486 729 tuomo_matero@hotmail.com

Tuure Koski
 (040) 551 5311 tuure.koski@welho.com

Oskari Hannula
 (044) 330 1461 oskari.hannula@siba.fi

Varajäsenet

Miika Asunta (www-sivut, lehden taitto)
 Juana Järvo

Taloudenhoitaja, jäsenasiat (toistaiseksi)

Sami Koivukangas talous@kontrabassoklubi.fi
 (041) 539 1873

www.kontrabassoklubi.fi

Kansi: Tapio Lydecken Pietarin Mariinski-teatterissa näyttämön ja katsomon välisellä reunuksella, joka myös soveltuu erinomaisesti basistin tarviketöydäksi. Myös ohjaaja käyttää tätä reittiä liikkueensa katsomosta näyttämölle.

Kuva: Miika Asunta

Kontra-C on Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti, johon jokainen jäsen voi antaa myös omia artikkeleitaan julkaistavaksi. Jutut lähetetään toimitukseen mieluiten sähköpostitse. Suositeltavin tiedostomuoto on Microsoft Word. Konekirjoitusliuskoja ja selviä käsinkirjoitettuja tekstejä otetaan vastaan postitse.

Aineisto toimitetaan päätoimittajalle:

Henrika Fagerlund
 Otavantie 3 C 72
 00200 HELSINKI

puh. (050) 441 6379

kontra-c@kontrabassoklubi.fi

Seuraavaan lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään toimittamaan ma 19.9.2005 kello 16.00 mennessä.

Avain onneen?

Aina silloin tällöin törmään ihmisiin, joihin tavalliset luonnonlait eivät tunnu pätevän ollenkaan. Tiedäthän nämä yli-ihmiset jotka ovat syntyneet tähän maailmaan älykkäinä, lahjakaina ja kauniina. Ne, jotka voivat syödä mitä vain ja elää kuinka epäterveellisesti tahansa ja silti näyttävät upeilta, terveiltä ja virkeiltä. Ja ne, jotka sattuvat syntymään rikkaaseen perheeseen ja voivat elää unelmiaan todeksi sen sijaan, että yrittäisivät hankkia elantonsa istumalla kaupan kassoilla tai siivoamalla rikkaiden ihmisten jälkiä hotellihuoneissa. Sitten tietysti ne kummajaiset, jotka eivät jaksa vaivata päätään liialla lukemisella ja silti saavat täydet pisteet kaiken maailman testeistä ja pääsykokeista. Näistä luonnonoikuista ehkä rasittavimmat ja masentavimmat ovat kuitenkin ne ihmeelliset supermuusikot, jotka eivät jaksa niuhottaa treenikopeissa, vaan hengailevat rennosti kahviloissa ja nauttivat elämästään kaljatuopin äärellä filosofoidessa. Sitten kun nämä tyytit kaivavat soittimensa esiin, he soittavat aivan käsittämättömän upeasti ja koskettavasti ilman mitään paineita tai epäonnistumisen pelkoja. Välistä he taas miettivät lähtisikö juristiksi tai lääkäriksi vaiko supermalliksi tai muusikoksi. Jokseenkin epäreilua.

Löysin vastikään laatikostani vanhoja treeni-päiväkirjoja. Ihastuttavan tunnollisesti olin kirjannut ylös aikoja, treenattavia asioita ja yleisiä fiiliksiä. Olin myös kirjoittanut soittotunnilta oppimiani asioita. Kummua, kuinka hankalilta, suorastaan käsittämättömän ylitsepääsemättömiltä jotkut asiat ovat tuntuneet! Monet sellaiset asiat, jotka tänä päivänä tuntuvat itsestäänselvyyksiltä on vaatinut hurjasti henkistä ja fyysistäkin ponnistelua. Tulin hyvälle mielelle siitä, että olin jaksanut tehdä sen kaiken työn. Toisaalta näin itseni pitkässä jatkumossa: uudet haasteet nousee kokoajan esiin edellisten perään. Vaikka olenkin oppinut pal-

jon, olen oppinut vasta hyvin vähän. Huomaan miten sama kaava toistuu edelleen: epätoivosta kovaan työskentelyyn ja työskentelystä tuloksiin.

Niin, meidän normaalien ihmisten kohdalla se kaava menee niin. Tuloksia ei tipu ilman työntekoa. Välillä tuntuu vaikealta hyväksyä, että kun ei ole syntynyt ihmelapseksi, joutuukin tekemään työtä. Ei ole aina helppoa hyväksyä niitä lähtökohtia, mitä elämä on itse kullekin suonut. Olosuhteitaan on vaikea, joskus mahdollon muuttaa, mutta omaa asennetta voi aina muuttaa! Hyvä asenne voisi olla sellainen, että olisi iloinen etuoikeudesta trenata bassoa ja kehittyä omissa puitteissa. Olisi kiitollinen mahdollisuudesta nauttia basson äänistä ja musiikin tekemisestä ja unohtaisi kaiken kauteuden ja epäreilouden. Muistaisi sen, että jokaisella on ainakin mahdollisuus iloon ja hyvään asenteeseen. Sillä tavallahan voisi tuntea itsensä jopa onnelliseksi!

Oikein riemukasta ja iloista kesää kaikille!

Henrika Fagerlund

PS: Nyt on muuten oiva mahdollisuus nauttia bassonsoitosta ja kehittää itseään soittajana: vielä on tilaa kontrabassoklubin järjestämällä mestarikurssilla ja monella muullakin bassoleirillä!

Bassoklubin antoisa pedagogiikka-seminaari Kallio-Kuninkalassa

Vaikka mukaan olisi mahtunut useampikin basisti, oli bassoklubimme järjestämä pedagogiikkaseminaari ajankohtainen ja paikallaan. Viikonloppu tarjosi monipuolista ohjelmaa, kolleegojen tapamista, ajatusten vilkasta vaihtamista ja kiivaita kahvipöytäkeskusteluja, pedagogiikkaopiskelijoiden pedinäytteitä, lämpimiä kesäkelejä, paljaita varpaita sekä paljon Dittersdorfin soittoa.

Ensimmäisenä, eli perjantai-iltana saimme nauttia **Teppo Hauta-Ahon** ja **Carita Holmströmin** upeasta konsertista. Aluksi he soittivat muutamia kontrabassoklassikkoja ja sitten Hauta-Ahon omia sävellyksiä. Lopuksi kuulimme myös Holmströmin ihastuttavan kappaleen. Holmström ihastutti paitsi kappaleellaan myös laajalla muusikko-osaamisellaan: häneltä sujui pianonsoitto, kitaransoitto huilunsoitto ja laulukin! Konsertin päätteeksi Hauta-Aho, eli Kalmisto kertoi hieman omista kappaleistaan ja pohdittiin yhdessä koko joukolla pedagogisia kysymyksiä, kuten miksi bassonopetuksessa, etenkin alkeisopetuksessa keskitytään niin vähän pizzicaton, uuden musiikin ja improvisaation opettamiseen? Onko kyseessä näiden vähäinen arvostus vai opettajien pelko ja ammattitaidottomuus? Millä tavalla kukin omalla kohdallaan voisi parantaa tätä epäkohtaa?

Lauantaina saimme nauttia kontrabassopedagogi **Lasse Lagercrantzin** nuorten oppilaiden konsertista. Allekirjoittanut ei ikäväksi onnekseen päässyt kuuntelemaan, mutta lue Lassen opetuksesta enemmän tämän lehden sivulta 10.

Lauantaina vierailijaksi saapui kuuluisa lastenpsykologi **Jari Sinkkonen**. Sinkkonen veti salin täyteen, moni basisti tuli varta vasten tätä luentoa kuuntelemaan. Sinkkonen kertoi meille, miten suuresti lapsen ikä, sukupuoli ja kasvatusympäristö (vanhemmat, sisarukset, kaverit, ym.) vaikuttaa lapsen musiikin oppimiseen ja miten näitä seikkoja tulisi huomioida opettaessa. Musiikinopettamiseen kuuluu itse asiassa hyvin paljon muuta kuin pelkkää musiikin opettamista. Opettajalla on merkittävä vastuu pienen ihmisen kasvun tukijana ja siksi lapsen erilaiset ominaisuudet ja taustat on otettava huomioon. Pohdimme myös vanhempien osuutta ja tehtävää musiikin opettamisessa sekä opettaja-oppilas-suhteen erilaisista vaiheista alkamisesta päättymiseen.

Iltapäiväksi innokasta pedagogijoukkoa saapui ilahduttamaan salsatanssitaiteilija **Janne Talasmaa**, jonka johdolla ujoinkin basisti uskalsi keikuttaa lanteitaan. Olipa hauskaa ja vaihtelevaa kerrankin

tehdä tällaisella porukalla jotain muuta kuin soittaa ja keskustella bassojutuista!

Illalla mietimme **Panu Pärssisen** johdolla orkesterisoiton haasteellisuutta ja mitä kaikkea orkesterisoittajan tehtäviin oikeastaan kuuluu. Teimme listan ihannesoitajasta, ihanneäänenohtajasta ja ihannekeikkamiehestä. Täytyy sanoa, että siinäpä riittää haastetta kyllä ihan

Viikonlopun päätteeksi summasimme kokemuksemme ja ajatuksemme. Sibelius-Akatemian pedagogiikkaopiskelijoille viikonloppu oli koko vuoden pedagogiikkaopintojen päätöshetki jossa koko vuoden anti arvioitiin. Kontrabassoklubin puolesta totesimme, että vastaavanlaisille tapahtumille on tulevaisuudessaakin paikkansa. Erityiskiitokset haluamme antaa utteralle järjestäjälle ja organisoijalle **Tarja Nybergille** hienosta työstä viikonlopun käytännön järjestelyjen osalta!

jokaiselle! Liekö noita täydellisiä ihmisiä olemasakaan... Vaikka kivaahan se olisi, jos kollegat olisivat noiden ihanteiden mukainen! Ilta päättyi hauskaan bassojamituspeliin, jossa Sibelius-Akatemian bassopedioppilaat olivat aivan ylivoimaisia.

Henrika Fagerlund

Henrika Fagerlund

Sunnuntaina pohdiskelimme vielä kontrabassonsoittoa nuoren naisen näkökulmasta. **Kati Harjanne** kertoi ihailtavan rehellisesti ja suorasti kivikkoisesta taipaleestaan kuinka omaksua äänenjohtajan roolin kaikkine haasteineen. Katseemme kääntyi tulevaisuuteen: Millaiseksi orkesterisoitto jatkossa kehittyy? Miten opin käsittelemään hankalia henkilökohtaisia sektioita? Mitä haen soitoltani? Miksi haluan orkesteriin, vai haluanko?

Mitä kuuluu, Jorma Katrama?

Luulisi, että pitkän 40-vuotisen työrupeaman HKO:ssa ja loistokkaan soolouran saavuttanut maineikas bassovirtuoosi lepäisi jo laakereillaan. Heti väärin! Yritin noin viikon verran tavoitella tätä kiireistä herrasmiestä, joka oli Lontoossa konsertoimassa ja pitämässä kursseja. Lopulta kun sain hänet kiinni ilmeni, että hänen kalenterinsa on lähes yhtä täysi kuin omani! Löysimme kuitenkin yhteisen ajan maanantailta 14.3. klo 16.00, jolloin Jorma Katrama kutsui meidät (allekirjoittaneen sekä Tuomo Materon) kotiinsa kahville. Vastaanotto oli lämmin ja pullantuoksuinen. Meidät ohjattiin pehmeälle sohvalle ja tarjoilu pelasi! Päätösmittajamme oli evästännyt meidät muutamilla kysymyksillä, joiden oli arvellut kiinnostavan lukijoitamme. Niistä ensimmäinen oli:

Missä kuulit kontrabassoa ensimmäisen kerran, ja miten se vaikutti sinuun?

Basso tuli kuvioihin n. 16-vuotiaana. Viuluhan minä olin soittanut kaljapullon kokoisesta lähtien. Kävi niin, että jazz-bändissä, jossa olin soittanut viulua ei ollut basistia ja bändikaverit keksivät, että sama soitin, hieman eri kokoinen ja kielet eri järjestyksessä, että siitä vaan! Lainasin basson ja soitin sitä sellaisella nyrkkiin puristetulla kymmen-sormijärjestelmällä, mutta eihän se tietenkään tyydyttänyt, koska olin jo niin pitkällä viulunsoitos- sa. Kysyin sitten isältäni, joka oli käyrätorvensoittajana kaupunginorkesterissa, että olisiko ketään opettajaa. Löytyi Oiva Nummelin, jolle menin sitten tunnille ja sille tielle sitten jäin. Jälkeenpäin ajateltuna, kun pienenä kuuntelin kaupunginorkesterin konsertteja radiosta, niin kyllä minä sieltä matalia ääniä kuuntelin. Viulu ei sinänsä kiinnostunut, vaan viehtymys oli enempi mataliin ääniin. Ehkä mm. sen vuoksi, että isä soitti käyrätorvea.

Mistä löydät intoa treenata ja kehittyä koko ajan pidemmälle?

Kehityksestä en tiedä, mutta intoa kyllä riittää. Mottoni on aina ollut, että kun pistää itsensä pienen pinteseen, niin kyllä sitä motivaatiotakin alkaa sitten löytyä. Nyt elän mielenkiintoista aikaa sikäli, että minulla on aika mukavasti viientä ulkomaille, mutta voin myös sanoa ei, sillä tiedän paljonko työtä vaatii kun sanoo kyllä.

Millainen on mielestäsi hyvä basson soundi?

Hyvä basson soundi on sellainen, että kaikki tietävät kyseessä olevan jousisoitin. Kaikilla soittimilla pyritään enemmän tai vähemmän jäljittelemään ihmisääntä. Omassa soitossani pyrin siihen, että se miellyttäisi sellaistaakin yleisöä, joka ei bassoa tunne, joka kuuntelee soitinta, jossa on lämmin väri. Voihan se olla raivoisaa, mutta että se on jousisoitin, jolla on oma äänimaailma. Jonkinlainen äänen sileys. Todella vaikea kysymys.

Mitkä ovat olleet eläkevuosiesi kohokohtia?

Jos puhutaan soittamisesta, niin ainakin viimevuonna eräänlainen kohokohta oli Taiwan, jossa

oli taivaallisia saleja. Soitin siellä kolmessa konsertissa erään kamariorkesterin kanssa, joka soittaa aina ilman kapellimestaria. He toivoivat saavansa materiaalin hyvissä ajoin, jotta osaisivat sen sitten "prikusta prikkuun". Ja sehän oli mainiota! Se oli ikään kuin sellainen kalaparvi, että kun minä tein tällaisen (piirtää ilmaan mutkan), niin kaikki seurasi perässä. Ja sitten oli ne salit, jotka olivat ihan käsittämättömiä. Kun puhui ihan tavallisella äänellä lavalla, tuli sellainen olo, että onko täällä joku mikrofoni auki.

Mikä on parasta bassonsoitossa ja esiintymisessä yleensä?

Selviäminen ehjänä lavalta, ilman että on tomaattimehua rinnoilla.

Nautitko esiintymisestä?

Tottakai nautin esiintymisestä, mutta jonkinlainen kontrolli on säilyttävä. En oikeastaan soita yleisölle, vaan sille pienelle omalle itselleni, joka on kaikkien pahin kriitikko.

Olet saavuttanut hyvin paljon urasi aikana, mutta olisiko vielä jotain, mitä haluaisit saavuttaa?

Enpä nyt tiedä... Olen lakannut valloittamasta maailmaa. Olen ihan tyytyväinen, jos vielä tarvitaan. Kaikkihan on enemmän tai vähemmän kiinni siitä, miten terveys kestää ja minä ollut siinä suhteessa onnekas, että ei ole koskaan ollut mitään. Mitä nyt kerran putosin yhteen rakennusmonttuun. Rakensivat rullaportaita ja repäisin olkapäähän sellaiseen kuntoon, että jänne jäi vain muutamalla säikeellä kiinni. Lääkärit olisivat sitä vähän leikanneetkin, mutta minä sanoin, että jos nyt ei kuitenkaan, että olisiko mitään muita vaihtoehtoja. Sitten vain jumpattiin ja se parani. Muuten olen selvinnyt hyvin. Tapa, jolla soitan on suhteellisen ergonominen.

Kerran minulle tuli aikamoiset selkä- ja niskakivut. Ihmettelin, mistä se johtuu, sillä orkesteriharjoituksissa kaikki tuntui olevan kunnossa. Kun or-

kesteriharjoituksen jälkeen aloin tehdä omia juttujani, niin silloin taas sain sen. Lopulta tajusin, mistä oli kysymys. Minulla oli teline samalla korkeudella, kuin orkesteriharjoituksissa, mutta tuoli oli tietysti alempana. Soittakaa ihmiset peilin edessä ja väijykää soittoasentojanne!

Minkälaista musiikkia soitat mieluiten?

Soitan kaikkea ihan mielellään, lukuun ottamatta vanhaa musiikkia, jossa en tunne olevani ihan kotonani. Neljäkymmeneen vuoteen mahtuu paljon. Olen soittanut lähes kaikkia musiikkityylejä. Se, mitä teen kotona, eli jos otan levyn hyllystä ja alan kuunnella, niin se on yleensä oopperaa, swingjazzia ja argentiinalaisia tangoja. Sinfonioita kuuntelen kovin harvoin kotona.

Puheeksi tulevat nyt laivat, joita on asunnossa lähes joka puolella pulloissa ja ikkunalaudoilla. Jorma kertoo, että yhden laivan (pienoismallin) rakentamiseen menee noin kolme ja puoli vuotta. Hän on myös luvannut, ettei enää rakenna lisää...

Jos ei Varpua (Katraman vaimoa) lasketa, kumpi vie ja kumpi vikisee, sinä vai basso?

Kai se on basso, joka määrää. Basso on iso osa minun elämää. Joskus kun rahaa on ollut vähän, koska palkat ovat pienet ja soittajan leipä on aika pieninä palasina maailmalla on käynyt mielessä, että

olisiko sittenkin pitänyt lähteä opiskelemaan jostain muuta. Olen jatkanut miettimistä, mutta en ole keksinyt, että mitä sitten opiskelisin. Olen ollut onnellinen kaiken aikaa musiikin kanssa ja onhan se basso hieno soitin! Me olemme siellä kaiken pohjalla. Me olemme aika etuoikeutetussa asemassa siinä, että joudumme harvoin kamppailemaan tekniikkamme ääri rajoilla ja saamme nauttia musiikista. Mutta silti taas kaikille nuoremmille neuvoksi, että elämää on bassonsoiton ulkopuolellakin. Älkää rakastako harjoittelemista, vaan rakastakaa niitä tuloksia, joita siitä harjoittelusta syntyy. Lopuksi vanha ohje äidiltäni: "Kun tekee, niin tekee, mutta kun makaa, niin makaa."

Puheeksi tulee vielä Bassoklubin jonnekin hamaan tulevaisuuteen suunnittelemat kansainväliset bassokilpailut. Maestroilta irtosi heti pari hyödyllistä vinkkiä, miten moiseen jättiurakkaan olisi syytä valmistautua.

Ensinnäkään mitään Suomen sisäisiä, Pohjoismaalaisia pikkukisoja ei kannata järjestää. Kerralla vaan kansainväliset kisat. Rahaa tarvitaan valtavat määrät paitsi palkinnoiksi (jotta kukaan viitsii osallistua), mutta myös järjestämiseen. Kaikkeen pikkusälään, kyniin, kumeihin, servietteihin, nenäliinoihin, nimikyltteihin, ohjelmistoihin, jne. kuluu yl-

lättävän paljon rahaa. Ohjelmistot, eli mitä kapaleita vaaditaan sekä säännöt on oltava vähintäänkin englanniksi, mieluiten useammillakin kielillä. Kannattaa pyytää apua esim. Paulon kilpailujen järjestäjiltä ja kertoa, että ollaan ihan noviiseja. Silloin heidän äidinvaistonsa heräävät ja he rientävät apuun.

Katrama vertasi kisojen järjestämistä musiikkitaloon:

Kaikki puhuvat Musiikkitalon loistavasta akustikasta. Mutta entäs sen ulkopuolella? Kolme orkesteria, jotka aikovat sieltä parkkipaikan puolelta sisään. Onko tarpeeksi kaappeja? Missä orkesteri syö? Finlandia-talolla kävi juuri sama juttu. Piirustuksissa ei ollut paikkaa, jossa orkesteri syö! Yleisöravintola ei kerta kaikkiaan riitä. Kaikkea täytyy ajatella!

Kun lähdimme haastattelun jälkeen kukin omille teillemme, minä keikalle ja Tuomo harjoittelemaan, niin samoin teki Jorma Katrama. Me, jotka nyt viimeistään tunnemme tämän kadehdittavan virkeään "eläkeläiseen" voimme todeta, että paljon olemme vielä hänestä kuuleva.

Juha Kleemola

Polyteknikkojen orkesteri kaipaa kontrabasisteja

Teknillisen Korkeakoulun tiloissa Otaniemessä harjoitteleva Polyteknikkojen Orkesteri (PO) kaipaa rivistöön uusia kontrabasisteja. Maan vanhimman akateemisen sinfoniaorkesterin (perustettu 1922) yli sadasta soittajasta valtaosa on teekkareita, mutta joukossa on myös valmistuneita diplomi-insinöörejä ja muiden alojen opiskelijoita.

Kunnianhimoisesta otteesta huolimatta orkesteri tunnetaan reippaasta opiskelijahenkisyydestään. Tunnuksia ovat musiikin tekemisen ilo sekä yhdessä toteuttaminen; joka maanantaisten harjoitusten lisäksi lukukauteen mahtuu kaksi harjoitusviikonloppua saunailtoineen. Lukuvuoden konsertti-aiakatauluun kuuluvat syksyllä joulukonsertti ja keväällä kevätkonsertti sekä usein kotimaahan suuntautuva kevätkiertue. Ulkomailla on käyty: vuonna 1992 PO soitti Saksassa ja 1996 Tsekinmaalla ja Unkarissa.

Vuosien varrella PO:ia on johtanut moni maailmanmaineeseen ponnistanut suomalaisnimi, mm. Jorma Panula, Atso Almila ja Sakari Oramo. Hienoa sarjaa jatkavat PO:n kaksi edellistä kapellimestaria, tämän hetken huippulupauksiin lukeutuvat Dmitri Slobodeniouk (johtajana 1999-2002) ja

Eva Ollikainen (2003-2004). Vuoden 2005 alusta PO:n kapellimestarina aloitti Sinfonia Lahden käyrätorven varaäänienjohtajana työskentelevä Petri Komulainen, joka valmistelee Sibelius-Akatemiassa orkesterinjohtoon A-tutkintoa prof. Leif Segerstamin johdolla.

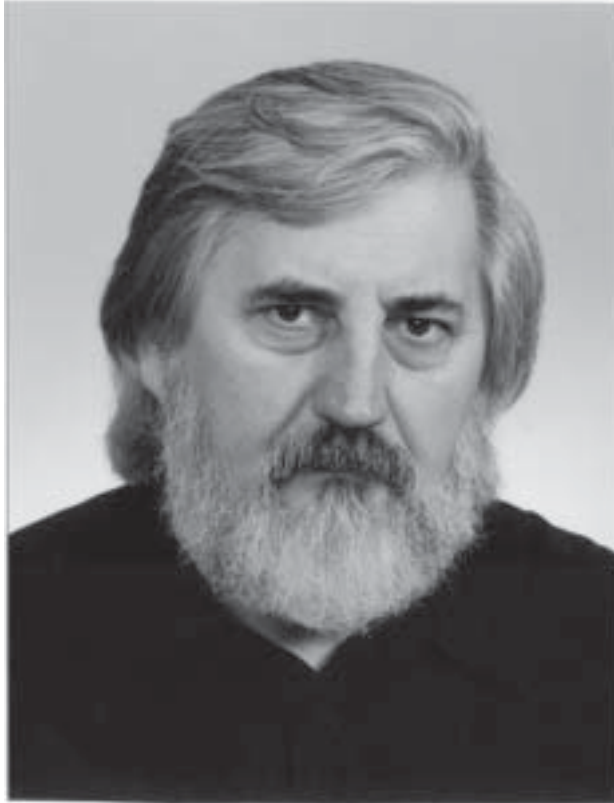
Orkesterin kantaohjelmistoon ovat kautta orkesterin historian kuuluneet suuret orkesteriteokset suurelle orkesterille. Keväällä 2005 PO esitti Tšaikovskin 4. sinfonian ja tulevaisuudessa on suunnitteilla toteuttaa mm. Mahlerin 1. sinfonia. Perinteisen sinfoniakirjallisuuden ohella PO on vuosien varrella esittänyt myös varsinaisia teosharvinaisuuksia kuten Pehr-Henrik Nordgrenin saksofonikonserton keväällä 2004 sekä kantaesityksiä, mm. syksynä 2004 Leif Segerstamin sinfonian nro 86.

Syksyn ensimmäiset harjoitukset pidetään 12.9. klo 18 Serwin mökissä, Jämeräntaival 4. Tervetuloa mukaan soittamaan hyvässä seurassa!

Lisätietoja: www.polyteknikkojenorkesteri.fi

Miloslav Gajdos tulee Suomeen

Miloslav Gajdos (s.1948) on kansainvälisesti tunnettu soolo- ja solisti kontrabasisti. Suomeen saakka ei kuitenkaan Gajdosin nimi ole vielä juurikaan kantautunut, mutta nyt kantautuu. Bassovirtuosi tulee Haapavedelle 27. kesäkuuta konsertoimaan ja pitämään mestarikurssia.

Maailmalla Miloslav on tunnettu erityisesti opettajana. Hän toimii kontrabasson professorina P.J.Vejvanovskyn konservatoriossa Kromerizissa Tsekissä ja on yksi aikamme bassopedagogeja ja -hahmoja. Gajdos on luonut oman kontrabasson opetusmetodinsa vahvan ja tunnetun tsekkiläisen bassonsoittoperinteen perusteilta (Frantisek Simandl, Slama, Hrabe, Cerny) ja jatkaa sitä linjaa minkä nämä mestarit aikoinaan aloittivat. Monet hänen oppilaansa ovat nyt tunnettuja solisteja ja merkittävien orkesterien soittajia sekä muiden korkeakoulujen professoreja ja tavallaan meriittinä tästä Gajdos toimii nykyään myös kansainvälisten bassokilpailujen tuomaristoissa. Gajdos on myös säveltänyt teoksia kontrabassolle ja eri soitinkokoonpanoille sekä julkaissut lukemattomia artikkeleja kontrabasson soitosta ja sen perinteestä.

Haapavedellä Gajdos siis pitää mestarikurssin 27.6. - 1.7. ja konsertoi Haapavesi Folk festivaalilla 2.7. Kurssilla on vielä reilusti tilaa ja ilmoittautuminen ei ole myöhäistä.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot:

Miloslav Gaidosin mestrikurssi 27.6.-1.7. 2005 Haapavedellä.

Paikka: Nora-instituutti, 2hh, soluasunnot
Hinta: Aktiivi 150e (Aktiivioppilaita otetaan max 8), passiivioppilaat 30e

Opetus ja täysihoito: Aktiivi 350e, passiivi 230e.
(Täysihoito aikavälille 27.6.-1.7. = ma-pe + lounas la 2.7. + aamupala su 3.7.)

Mahdollisuus myös edullisempaan lattiamajoitukseen 25e (ei Norassa!)

Konsertti Haapaveden kirkossa 2.7. klo 17.00
Miloslav Gaidos ja oppilaat

<http://www.haapavesifolk.com>

Kaikissa kysymyksissä voit ottaa myös minuun yhteyttä:

Oskari Hannula

Email: ohannula@siba.fi

Puh: 044 3301461

Visio ja työn hedelmää

Sibeliuksen Akatemian jousien koulutuslinjan johtaja Lasse Lagercrantz on tehnyt ja tekee edelleen uranuurtavaa työtä kontrabassonopetuksen parissa. Hän on seurannut omaa visiotaan ja toteuttanut sitä hyvinkin menestyksekkäällä tavalla. Lassen työn hedelmää saimme ihailta kontrabassoklubin pedagogiikkapäivillä Kallio-Kuninkaalassa. Juana Järvo, yksi Lassen oppilaista kertoo meille Lassesta hieman lisää:

Lasse Lagercrantz opiskeli kontrabasson soittoa aluksi Turussa. Opinnot jatkuivat 1980-lähtien Sibeliuksen Akatemiassa, jossa hän suoritti musiikin maisterin tutkinnon. Vuosina 1985 ja 1986 Lasse opiskeli Sofian Konservatoriossa professori Todor Toshevin luokalla. Hän on esiintynyt laajalti kamarimuusikkona sekä useiden kotimaisten orkesterien solistina ja moneina kesinä myös Kangasniemellä. Lasse opettaa kontrabasson soittoa niin Itä-Helsingin musiikkiopistossa kuin Sibeliuksen Akatemiassakin, jossa lehtorina vuodesta 2001 lähtien. Kotimaisen opetustoiminnan ohessa Lasse on pitänyt mestarikursseja sekä kouluttanut kontrabassopedagogeja mm. Bulgariassa, Ruotsissa, Englannissa, Italiassa ja Ranskassa.

Opiskellessaan 20-vuotta sitten Bulgarian Sofiassa sai Lasse VISION siitä, miten kontrabasson soittoa voisi lapsille opettaa. Hän päätti Suomeen palatessaan omalta kohdaltaan uudistaa kontrabassonsoiton opetusta ja muutamana vuotena kuluttua Itä-Helsingin musiikkiopisto tarjosikin tähän loistavat puitteet. Itä-Helsingissä aloitettiin tuolloin uusi musiikki-peruskoulu, jossa oppilaat normaalien kouluaineiden lisäksi saavat päivittäin harjoittaa omaa instrumenttiaan niin ryhmissä, orkesterissa kuin yksityistunneillaan.

Lasse alkoi harjoittaa ensiluokkalaisia basson saloihin Zoltan Kodaly'n synnyttämän ja Géza ja Csaba Szilvayn kehittämän Colour Strings-metodin pohjalta. Colour Strings'in tarjoamat opit riittivät kuitenkin vain alkuun. Sopivan ja mielekkään soittomateriaalin kerääminen lapselle, saati sitten 6-päiselle oppilasryhmälle, vaatii suurta mielikuvitusta. Nuottivihkojen, partituurien, laulukirjojen selailu, kappaleiden sovittaminen sekä omat sävellykset ovat Lasselle arkipäivää.

Ensi syksyllä jo seitsemännen luokan aloittavat pikkubasistit osoittavat Lassen pedagogiikan toimivuuden. Viime viikonloppuna järjestetyssä kontrabasson pedagogiikkaseminaarissa Kallio-Kuninkaalassa saimme tilaisuuden kuunnella ja katsella Lasse opetustyön tuloksia. Ihailtavaa oli katsoa ryhmän omatoimista työskentelyä yhtenäisenä sektiona. Ryhmä toimi hierarkisesti, mutta silti jokainen sai vuorollaan nousta esiin. Mallikappaleita oli soitettu niin paljon, että ne sujuivat ulkomuistista ja jokainen oppilas hallitsi kaikki äänet. Ryhmässä soitettiin myös yksinään etydit, sonaatit ja orkesteri stemmat. Niistä esimerkiksi Beethovenin 9. sinfonian resitatiivi kuuluu meidän varttuneimpienkin soittajien harjoituslistalle, puhumattakaan iki-ihanasta Ecclesin sonaatista tai *Schubertin tyttö ja kuolema* -teoksesta. Lasse oli sovittanut viimeksi mainitusta kuusiäänisen bassokappaleen.

Opettaminen on Lasselle luontaista ja hänen suhtautumisensa oppilaisiin on lämmin ja kannustava. Vankka ammattitaito takaa oppimisen laadun. Jokaisen oppilaan kanssa Lassella on suunnitelma, visio, jonka avulla vuosien työ on rakenteeltaan eteenpäin menevää ja palkitsevaa.

Kaikkien Lassen oppilaiden puolesta
Juana Järvo

Lasse ja oppilaat Kangasniemellä kesällä 2004

Sihteerin päiväkirjasta

lauantai 19.2.

Säveltäjä Gerhard Stäbler soitti viime viikolla ja kysyi, ehtisinkö tällä viikolla soittaa muutamassa konsertissa eräessä hänen teoksessaan, kokoonpanona ääninauha, sho, kontrabasso ja ihmisääni. Niinpä soitin torstain Essenissä ja eilen Duisburgissa Stäblerin ja sho-taiteilija Mayumi Miyatan kanssa. Tämäniltainen konsertti on Duisburgin Tonhallessa.

maanantai 28.2.

Kävin eräänä iltana viime viikolla Kölnissä kuuntelemassa Pierre Boulez'n 80-vuotisjuhlakonserttia, jossa hän johti Ensemble Intercontemporainia. Ohjelmassa oli pari uudehkoa sävellystä säveltäjiltä York Höller ja Elliot Carter, Boulez'n klarinettikonsertto Domaines vuodelta 1968 sekä Schönbergin kamarisinfonia op. 9. Tällä kertaa oli Schönberg-klangissa nostalgiat paikallaan - puhalltimet tietysti soivat ranskalaisittain, mutta kyllä sekin sointikuvaan sopii. Klarinettisolisti Alain Damiens soitti Boulez'ta erinomaisesti - vaivattoman olisesti ja loistokkaasti, ilman monissa uuden musiikin tulkitsijoissa häiritsevää turhanpäiväistä kompleksisten rytmien alleviivaamista. Damiens antoi musiikin virrata.

Viime päivinä on ollut pakkasta ja auringonpaistetta. Lunta Essenissä on tietysti vain nimeksi, mutta Sauerlandin puolella kuuluu olevan reilusti yli puoli metriä. Opiskelutoveri Friederiken kanssa suunnittelimmekin tälle viikolle hiihto/laskettelu-reissua.

torstai 3.3.

Hiihtoreissu jäi sitten kuitenkin tekemättä. Sen sijaan olin eilen Laurin kanssa Kölnissä kuuntelemassa Los Angeles Philharmonicin konserttia. Konsertin aluksi kuultiin Stravinskyn Pulcinellasarja. Kuulin teoksen viimeksi kuukausi sitten Concertgebouw'ssa, jolloin esitys oli totta puhuen puhuttelevampi. Amerikan muusikot tosin soittivat kovempaa. Lisäksi ohjelmassa oli Esa-Pekka Sa-

losen Mania, solistina Anssi Karttunen, ja Berlioz'n Symphonie fantastique.

Soittimista, kuten sanottu, otettiin reilusti ääntä, sangen huolitellulla kvaliteetilla, ja etenkin puupuhalltimet sulautuivat soinniltaan toisiinsa jopa hämmästyttävästi. Salonen rakensi upeasti pitkiä valtavia nousuja ja piti suuret muodot hallinnassa. Amerikkalaisuus oli vahvasti läsnä. Henkeäsalpavia aineettomia pianissimoja ei kuultu edes ylimääräisenä soitetussa Ravelissa. Soinnissa oli jatkuvasi tuhdisti materiaa. Musiikki ei hengittänyt samoin kuin mihin Euroopassa on tottunut. Aineella tuntuu olevan vahva yliote hengestä.

torstai 10.3.

Matkustellut viikon. Perjantaina lähdin Utrechiin Jaakon ja Eevan luokse, lauantai-iltapäivän vietin Amsterdamissa. Vesa lensi Amerikasta Suomeen ja teki välilaskun sinne. Kävimme lounastamassa ja sain mukaani 30 kappaletta Ein Klangin viime vuonna äänitettyä levyä, jota sitten tyrkkäsin tuoreeltaan yhden kappaleen utrechtiläisille isännille.

Sunnuntaina matka jatkui Belgiaan Ottignies'n pikkukaupunkiin, johon ennätin juuri kuuntelemaan Larte-kuoron iltapäiväkonserttia. Kuoro, jota aikaisemmin johdin, oli nyt vierailulla belgialaisen kuoron luona. Isäntäkuoron johtajan aviomies Monsieur Messiaen kävi hakemassa minut asemalta - sanoi muuten kaiken olevan OK, hän ei vain tiennyt lainkaan, missä konserttipaikka sijaitsee. Ennätimme silti ajoissa. Sunnuntaina palattiin hotelliin, josta minäkin onnistuin saamaan yöpaikan.

sunnuntai 13.3.

Gentistä matka jatkui tiistaina Staßburgiin, jossa Okko olikin jo asemalla vastassa. Hän on pitkäaikainen ystäväni, joka opiskelee klarinetinsoittoa ja on tämän kevään vaihto-opiskelijana Ranskassa. Vein matkatavarani hänen luokseen, minkä jälkeen lähdimme modernin ja nykytaiteen museoon, jossa Okko soitti kahden sävellysoiskelijan diplomikonsertissa. Konsertin jälkeen kävimme syömässä

Flammkuchenit (ranskaksi tarte flambée, Elsassin paikalliserikoisuus).

Keskiviikkona tutustuin kaupungin historialliseen keskustaan ja kävin konservatoriolla seuraamassa paria kontrabassotuntia. Paikallinen opettaja oli kaupungin sinfoniaorkesterin soolokontrabasisti, miellyttävä ja kielitaitoinen ranskalaisherra. Opettajana ei tosin tehnyt suuren suurta vaikutusta. Konservatoriolla harjoiteltiin myös Kaija Saariahon duo bassoklarinetille ja sellolle. Anssi Karttunen ja säveltäjä itse olivat opettamassa. Illalla kävimme Straßburgin sinfoniaorkesterin ja konservatorion sinfoniaorkesterin yhteisessä konsertissa, ohjelmassa oli jokin uudehko sävellys sopraanolle ja sinfoniaorkesterille sekä - jälleen - Symphonie fantastique. Konserttitali oli huomattavan hyvä. Parituhatta paikallisessa salissa ääni tuli kirkkaana piippuhyllylle asti (toisin kuin esimerkiksi Essenissä) vaikka toisaalta akustiikka ei ollut järin erittelevä.

Torstai-iltana kävin katsomassa mykkäelokuvaa, jota säesti jazztrio - piano, kontrabasso ja rummut. Elokuva oli ensimmäinen Saksassa tehty kauhu-elokuva, vuodelta 1919. Se nyt oli tietysti pikemminkin koominen kuin kauhea, ja soittajat tekivät (vasiten tietysti; hyviä ranskalaismuusikkoja!) siitä vielä hupaisamman.

Perjantaina kävin vilkaisemassa modernin taiteen ja nykytaiteen museota, jossa oli melko lailla kattava kokoelma 1900-luvun taidetta ja pari tilapäistä näyttelyä. Esillä oli muun muassa James Lee Byarsin taidetta. Byars on pikemminkin performanssitaiteilija, ja performansseista irrotettuina työt eivät totta puhuen oikein jaksaneet toimia - itsenäinen energia niistä suurimmaksi osaksi puuttui.

Iltapäivän vietimme ajelulla läheisten pikkukylien läpi. Aurinko pilkahteli pilvien välistä ja pakkasimme mukaan patonkia, kinkkua, juustoa ja punaviiniä. Pysähdyimme katsomaan erästä pientä tuhatvuotista kirkkoa aikomuksenaamme vilkaista sitä sisältäpäin. Ovi oli lukossa, mutta lapussa sen päällä kehoitettiin ottamaan yhteyttä vieressä olevaan pap-pilaan. Esitimme auttavalla ranskan kielellä asiam-

me, ja pappi ojensi meille nipun valtavan kokoisia avaimia, joiden avulla pääsimme ihastelemaan kirkon hienoja lasimaalauksia 1100-luvulta. Yhdessä ikkunassa tosin komeili Luther ja toisessa Melanchton, mutta osa maalauksista oli ihan oikeasti vanhoja.

Ajattelimme käydä syömään eväitä Odelianvuorelle, jossa olisi 3000-vuotias muuri ja hieno luostari. Ylöspäin noustessamme maisemat muuttuivat alkavan kevään viinitarhoista talviseksi kuusimetsäksi. Kevätpäivän idylli mureni entisestään, kun taivaalle alkoi kerääntyä synkkiä pilviä. Vuorella tuuli julmasti ja oli sangen kylmä, mutta todella henkeäsalpaavat upeat jyhlät näkymät! Ilmassa oli sen verran sumua, että Saksan puolelle ei aivan näkynyt, mutta olivat ne maisemat hienot silti. Samoin luostarin rakennukset. Hiukan alempana kiemurteleva pakanamuuri oli vahvasti lumen peitossa, joten emme istahaneet sen päälle eihetmään, vaan ajoimme takaisin Straßburgiin ja söimme eväät siellä. Päätimme uusia retken kesälä polkupyörin.

Illalla kävimme kuuntelemassa kymmenhenkisen bändin ranskalaista jazz-hupailua. Okolle musiikin laji oli ilmeisesti uusi, mutta hän oli sangen vaikuttunut. Rumpali Han Bennink otti heti ensimmäisessä kappaleessa yleisöltä luulot pois ja tunki toisen kapulan suuhunsa toisella sitä samalla villisti hakaten. Hajotti muutenkin konsertin aikana enemmän kapuloita kuin olen vielä koskaan kenenkään nähnyt tuhoavan.

Lauantaiaamuna Straßburgissa satoi. Lähdin Esseniä kohti. Reinin varren maisemat olivat kauniita ja aurinkoisia. Essenissä satoi taas.

maanantai 21.3.

Junassa matkalla Hampurista Esseniin. Kävin tekemässä koesoiton; paikka meni tällä kertaa Hannekselle, joka oli viime vuonna Helsingissä vaihto-opiskelijana.

Viime maanantaina Nederlands Philharmonisch Orkest konsertoi Essenissä. Vuolanteen Risto hätyytteli siinä edellisellä viikolla ja kysyi, kelpaisiko vapaalippu. Risto on toki edelleen Portugalissa töissä, mutta tekee kiertuekeikkoja mielellään. Mascha, Essenissä kuoronjohtoa opiskeleva neiti Krasnojarskista, sattui myös olemaan konsertissa. Emme olleet kumpainkaan järin innostuneita Kreizbergin yliteatraalisesta johtamistyylistä. Sellosofistina Schumannin konserton soitti saman osaston taiteilija Misha Maisky, joka niin ikään teki kaikenlaista täysin tarpeetonta - eikä edes soittanut kuten maailmanluokan tähdeltä sopisi odottaa. Ylimääräisenä kuultua Bachin I sarjan preludia en viitsi edes kommentoida. Ristoa oli kuitenkin kiva tavata; vietimme iltaa aamuun asti Johanneksen luona (siis sen saksalaisen kontrabasisti-Johanneksen).

Perjantaina olin Annikan kanssa kuuntelemassa Essenin filharmonikkojen konserttia, jonka johti HK Gruber. Lisäksi tämä esiintyi parin Weillin laulun vokalistina. Olen muutaman viime viikon aikana nähnyt useamman konsertin, jossa joku johtaa ja tekee jotakin muuta samanaikaisesti. Kertaakaan se ei ole toiminut. Aikaisemmissa tapauksissa instrumentalisti tai laulaja on liikutellut käsiään kapellimestarin tapaan - tällöin muulla ruumiin gestiikalla liidaaminen olisi ollut luonnollisempaa ja selkeämpää. Tällä kertaa käsillä johtaminen oli toki ammattitaitoista, mutta Weillin laulut vaativat aimo annoksen näyttämöllistä läsnäoloa, mikä ei oikein onnistu, jos tekee muuta samalla. Etenkin jos vielä sählää papereiden kanssa. Lisäksi ohjelmassa oli Gruberin lyömäsoitinkonsertto. Hultaton biisi! Pelästyin ensimmäisiä tahteja, olisiko koko teos silkkaa tyhjän jammaamista? Ei ollut. Tunnelmat vaihtuivat jatkuvasti ja aina joku rupeesi häiriköimään - yleensä solisti. Orkesteri oli monin paikoin aika sekaisin, joten soittajat itse eivät olleet kovin tyytyväisiä. Solisti soitti valtavan hyvin. Annika oli käynyt viime viikolla Suomessa muutaman päivän lomalla. Oli kuulemma ollut hienot hiihtoilmat.

tiistai 29.3.

Olin lauantai-iltana pääsiäisyön messussa Essenin tuomiokirkossa. Kirkko ei ole järin suuri, mahtuisiko sinne viitisensataa ihmistä istumaan. Niinpä penkit olivat jo täynnä, kun puolisen tuntia ennen messun alkua tulim paikalle. Juuri ennen tilaisuuden alkamista kaikki valot sammutettiin, ja ristisaatto tuli kynttilöin valoa tuoden sisään. Suuresta kynttilästä sytytettiin pienempiä ja pian huomasi, että jokaisella seurakuntalaisella oli palava kynttilä käsissään. Niitä olisi tosiaan ollut laatikoissa sisäänkäynnin luona. Seurasi vuorotellen raamatunlukua, rukousta ja veisaamista. Mitään soitimia ei ollut käytössä. Kuorissa lauloi tyttökuoro - ja täytyy sanoa, että hyvin lauloikin. Ja hyvin tehtyjä moderneja virsisovituksia. Jossakin vaiheessa sitten yhtäkkiä kaikki valot sytytettiin, kellot alkoivat kumista ja urut pauhata täydellä voimalla. Ja siitä sitten alkoi normaalin kaavan mukainen messu, joka kesti puolille öin.

Maanantai-iltana Chicago Symphony Orchestra oli Essenissä. Onneksi menin ajoissa jonottamaan lippuja: sain viimeiset seisomapaikat. Istumapaikoista olisi saanut maksaa itsensä kipeäksi. Sali ei, yllättävää kyllä, ollut aivan loppuunmyyty, joten istumaan siis pääsi silti. Ohjelmassa oli Haydnia ja Bartókia, 80 vuoden ja kahden päivän ikäinen Pierre Boulez johti.

Ja soundi! Siinä missä Los Angeles Philharmonicin sointipinta oli niin kiiltävän tasaiseksi hiottu, ettei ilma päässyt läpi, oli Chicagolla voimakas, mutta hengittävä klangi; kaikki soittimet säilyttivät ominaisluonteensa - ja tämä joukko osasi soittaa myös hiljaa. Euroopassa on orkestereita, jotka ehkä soittavat Haydnia paremmin, mutta Bartókin konsertto orkesterille oli lyömätön. Ja yleisö osasi arvostaa. Konsertin viimeisten äänten sammuttua oli hyvin pian jokainen penkistä irti tappuaen ja huutaen innokkaasti. Syystä.

tiistai 5.4.

Nyt se sitten tapahtui. Yhdessä koesoitto-kutsussa huomautettiin, että ulkomaalaisilla hakijoilla on

oltava voimassaoleva oleskelu- tai työlupa. Tähän mennessä moisia papereita ei ole missään kysytty, joten ne ovat jääneet hankkimatta. Eilen sitten marssin ulkomaalaisvirastoon. Olin valmistautunut selittämään, miksei kaksi vuotta täällä oleskelleella sitä lupaa ole. Ällistyksekseni sain kuitenkin kuulla, ettei semmoisia EU-kansalaisilta enää vaadita. Kiitin tiedosta ja poistuini niine hyvineni.

tiistai 24.5.

Istuin viikko sitten tiistai-iltana junassa matkalla Frankfurtiin. Perille tullessa vaihdoin muutaman sanan bassoni vieressä istuneen nuoren miehen kanssa. Tämä oli juuri palaamassa kotiinsa Frankfurtiin Helsingistä, jossa oli ollut morsiamensa luona käymässä. Kuultuaan, että olen Suomesta, hän kutsui minut oitis luokseen. Voisin yöpyä siellä, ei tarvitsisi maksaa hotellista. Otin tarjouksen vastaan. Kaverin nimi oli Timo, ammatiltaan lyömäsoittaja. Jatsimiehiä. Hyvin nukutun yön jälkeen oli hyvä tunne lähteä tekemään koesoittoa Ensemble Modernin orkesteriakatemiaan. Hakijoita oli pilvin pimein, eikä soitto sitten kuitenkaan ottanut sujuakseen. Niinpä lauantaina tuli viesti, että eivät ottaneet stipendiaatiksi.

Perjantaina ja lauantaina oli harjoituksia Folkwang-kamariorkesterin kanssa; Haydnin Luominen. Sunnuntaiaamuna yllättäen Niek soitti ja sanoi, että Hochschulorchesterissa tarvitaan kipeästi basisteja, pääsisinkö keikalle. Harjoitukset olivat jo menossa, maanantaina jatkuisi ja tiistaina olisi konsertti. Vastasin, että maanantaista alkaen käy. Sunnuntaina oli se Luominen, enkä olisi ehtinyt kuin yhdeksi tunniksi harjoituksiin. Sen tunninkin takia piti kuitenkin mennä. Kapellimestarina oli Bernhard Kontarsky, iso nimi eritoten uuden musiikin alueella. Mies vaikutti äärimmäisen turhautuneelta, ja treenien jälkeen sain kuulla, miksi. Opiskelijat olivat koko ajan tulleet ja menneet miten sattuu, olleet alusta asti kehnosti valmistautuneita ja niin edelleen. Olisi semmoiseen itselläkin hermo mennyt. Kontarsky oli jo uhannut perua koko konsertin.

Muutamaa tuntia myöhemmin, hiukan ennen kuin ruvettiin Haydnia esittämään, puhelin soi, ja sain kuulla, että Kontarsky oli uhkauksensa toteuttanut. Minulle se oli kyllä ainakin tähänastisen elämäni lyhin keikka, yksi tunti harjoituksissa ja sillä hyvä. Ihmetyttää vain opiskelijoiden asennoituminen projektiin. Kerrankin puikoissa on hyvä kapu, tarjolla todellakin tilaisuus oppimiseen, ja silti asiasta ei viitsitä olla kiinnostuneita, ei pätkänkään panostusta monilta. Jännittävää seurata, miten asia etenee.

Tänä iltana olin puistossa kävelyllä ja seurasin, miten puunkolosta parin kolmen metrin korkeudesta tipahteli sorsanpoikasia yksi toisensa jälkeen ja lähti emonsa perässä kiertämään puuta odotellen, että loputkin uskaltautuvat kolosta ulos.

Johannes Raikas

A New Finnish Bass Concerto

An eager young bassist, a seasoned Finnish composer and North Americans of Finnish descent are collaborating to create a new bass concerto that will be previewed with a piano reduction at the 2005 ISB convention at Western Michigan University. ISB member and University of Michigan student Evan Premo tells the story.

On a warm evening last July in a boathouse cottage on Finland's southern archipelago, **Jukka Linkola**, a hearty Finnish composer, sat at a small upright piano arpeggiating chords and singing traditional Finnish folk songs. I stood behind him and played a simple bass line. During one old waltz, tears filled Jukka's eyes and the emotion touched me as well. The next morning we awoke early and discussed the musical possibilities of the double bass. These talks and the music-making of the previous night provided some of the groundwork and inspiration for Linkola's new concerto for double bass and orchestra.

This August, Americans and Canadians of Finnish heritage will convene in the Michigan's upper peninsula for a grand celebration of Finnish culture, literature, art, dance and music - the Finn Grand Fest 2005. There, during the August 11 gala concert, I'll be lucky enough to premiere the new Linkola bass concerto with the composer at the conductor's podium. Finn Grand Fest executive director John Kiltinen has spearheaded the planning process for this large-scale cultural event. Music director and ISB member Craig Johnson has also been an integral part of the process. Both were both in attendance at an extraordinary concert performed at the 1996 Finn Fest that featured Jukka Linkola's work. The memory of that concert inspired their idea to commission Linkola for a new work, and Craig suggested that the concerto be for double bass and that I join the orchestra as the soloist. John Kiltinen contacted Linkola and negotiated the commission's particulars.

Composer, conductor and pianist, Jukka Linkola (b. 1955) has composed numerous operas, musicals, symphonies, chamber works, songs, and concerti for tenor saxophone, trumpet, flute, euphonium, tuba, organ, and horn. He has conducted his own works with the Finnish Radio Symphony, Helsinki Philharmonic, Finnish National Opera Orchestra, Opera of Gothenburg, and the Radio Orchestras of Ljubljana, Prague and the Orchestra of Aalborg. Linkola has performed with and composed music for many jazz ensembles as well. His jazz octet has been one of the most significant

jazz ensembles in Finland. Linkola has published about thirty-five recordings in various genres.

I grew up in Michigan's upper peninsula, a region that is home to many descendants of Finnish immigrants. Their ancestors came to the northern Michigan a century ago in search of work as miners and fanners. The Finns brought their extreme fortitude (called "sisu") to the north woods, as well as a rich musical heritage that has inspired me from a very young age. At oldtime dances I played Finnish polkas and waltzes with my family's band and I jammed with second generation Finn accordion players and fiddlers at music jamborees. In fact, the first piece of music that I ever played on the double bass was a Finnish schottische called "Postipojan Jenkka." I played those first low notes when I was eight years old.

Since then I have learned more and more about the limitless possibilities of the double bass at Richard Davis' bass conferences, ISB conventions, and by studying with Gary Karr and Diana Gannett. I continue to play Finnish folk music whenever I can, whether performing with other folk musicians or playing in recitals and solo competitions.

At the ISB convention in June, 2005, I will present a pre-premier performance of this new work with piano reduction performed by Craig Johnson. Although not yet confirmed, I hope that Jukka Linkola will also be present at the performance. It will be an honor to perform this work for the ISB. The ISB board of directors has generously donated money toward the preparation of scores and parts. Thank you, ISB!

Evan Premo

www.evanpremo.com

Composer Jukka Linkola (left) with bassist Evan Premo at Linkola's boathouse cottage in southern Finland.

Lähde bassofestareille Tsekin Brnohon ensi syksynä!

Miltä kuulostaisi festarit, joilla keskityttäisiin pelkätään kontrabasson ihmeellisyyksiin? Ne voisivat olla jossain ulkomailla missä asuminen, syöminen ja juominen olisi halpaa. Voisi kerrankin keskittyä vain bassonsoittoon ja basistien kanssa häröilyyn. Jos lähtisi oikein isommalla porukalla ja saisi matkat edullisemmin?

Tätä ei kannata jättää väliin: Laadukas ja todella edullinen bassofestivaali Tsekissä Brnossa 12.-18.9.2005. Järjestäjänä Janáček Academy of Music and Performing Arts. Kuudennen kerran järjestettävän bassofestivaalin teemana on tällä kertaa klassisen aikakauden kontrabassomusiikki, joista eritoten Johann Matthias Spering säveltäjänä ja basistina nostetaan esiin.

Bassofestivaalissa on mahdollisuus syventyä bassonsoittoon monipuolisesti:

Soolo-ohjelmistoa: Eri opettajien johdolla on mahdollista opiskella mm. nykymusiikkia, bassokilpailukappaleita, prooveissa kysytyjä orkesteristemmoja sekä jousi- ja sormitekniikkaa.

Jazzbasso-opiskelua: Opetusta on tarjolla paitsi jazzin konkareille myös aloittelijoille ja kaikille, jotka haluavat tutustua jazzin soittoon ihan perusteista aina haasteellisiin improvisaatioihin asti.

Kamarimusiikkia: Festivaalin aikana halukkaat voivat perustaa bassoduoja, trioja ja kvartetteja ja saada tähän opetusta ja ohjelmistoa. Mahdollisuus myös festivaalilla opittujen kappaleiden esittämiseen loppukonsertissa!

Stemmasoittoa: Yleiskatsausta niin sinfonioiden ja oopperoiden laajaan maailmaan kuin proovostemmoihin.

Kontrabasso-orkesteri: Bassofestivaalin kohokohta on, kun nelisenkymmentä bassotaiteilijaa kokoontuu ulkoilmakonserttiin tuomaan soittimensa ja soittonsa ihmisten ihasteltaviksi. Niin opiskelijat kuin oppilaatkin voivat osallistua.

Bassokilpailu: Festivaalin päätteeksi järjestetään bassokilpailu, johon kaikki aktiiviopiskelijat saavat osallistua. Ensimmäisellä kierroksella soitetaan kaksi eritempoista osaa barokki- tai klassisesta konsertista tai sonaatista. Toisella kierroksella vapaavalintainen virtuo-

osikappale (esim. Bottesini, Gliere, Paganini). Tuomaristo koostuu mestarikurssien opettajista.

Resitaaleja: Festivaalin aikana järjestetään kahdeksan resitaalia, joihin mestarikurssien opettajat, oppilaat, kamariyhtyeet ja kilpailijat voivat osallistua. Yksi resitaaleista on tarkoitettu jazzbasisteille.

Seminaareja ja keskusteluja: Jokaisen konsertin jälkeen soittajat voivat osallistua keskusteluun ja epävirallisiin bassoperformansseihin ravintola "Sonátassa".

Opettajina festivaalilla ovat: **Petya Bagovska** (soolo-opetus), **Miloslav Gajdos** (basso-orkesteri, soolo ja kamarimusiikki), **Teppo Hauta-Aho** (soolo- ja jazzopetus), **Pavel Horak** (stemmaopetus), **Miloslav Jelínek** (soolo-opetus ja basso-orkesteri), **Petr Korinek** (jazzopetus), **Nikolai Krivosheev** (soolo-opetus), **Martin Sranko** (kamarimusiikki ja soolo-opetus), **Jiri Valenta** (soolo-opetus), **Grzegorz Wieczorek** (soolo-opetus) sekä **Werner Zeibig** (stemmaopetus).

Festivaalia ei ole hinnoilla pilattu: Osallistumismaksu on 20e, aktiiviopetus 60e, passiiviopetus 40e ja majoitus 40e koko ajalta. Matkaan lähdetään mahdollisesti minibussilla Euroopan halki, jolloin matkakustannuksetkaan eivät nouse pilviin.

Kiinnostuitko? Festareille ilmoittaudutaan postitse osoitteeseen:

HF JAMU
Komenskeho nam 6
66215 Brno
Czech Rep.

Tai netin kautta sivuilta: <http://hf.jamu.cz>

Festivaalista lisätietoja saa Petra Konarkovalta:
Puh/Fax: +420 542 633
konarkova@jamu.cz

Ilmottautuessa mainitse nimi, syntymäaika, sukupuoli, kansallisuus, osoite, puhelin, sähköposti, osallistutko aktiivina/passiivina, osallistutko kilpailuun (ja jos osallistut, kerro ohjelmistosi), tarvitsetko säestäjää, tarvitsetko majapaikkaa. Lisää myös päivämäärä ja allekirjoitus. Ilmoittautuminen menee umpeen 17.6. joten kannattaa toimia ripeästi. Allekirjoittanut on ainakin lähdössä matkaan, ota yhteyttä jos toivot matka-seuraa!

Henrika Fagerlund

Vielä ehtii leirille

Vaikka kesäleirien ilmoittautumisajat ovat voineet jo mennä umpeen, kannattaa silti kokeilla onneaan: monilla leireillä on pulaa basisteista ja bassoja otetaan mielellään mukaan ilmoittautumisajan jälkeenkin. Tartu siis tilaisuuteen heti ja varaa paikkasi. Pidä mielessä, että yhden leirin aikana voi oppia saman verran kuin yhden lukuvuoden aikana! Ei siis missään tapauksessa kannata missata tällaista mahdollisuutta! Nyt vain kalenteri esiin ja puhelin käteen...

Haapavesi Folk ja Suomen kontrabassoklubi ry.
27.6.-3.7.

Mioslav Gajdosin mestarikurssi
Hinta: 150e (opetus), 350e (täysihoito)
www.haapavesifolk.com
puh. 08-4591284

Iitin 2. valtakunnallinen nuorison musiikkikurssi
10.-19.6.

Opettajana Timo Kotilainen
Hinta: 405e (opetus ja ruokailu), 480e (opetus ja täysihoito)
www.iitinmusiikkijuhlat.net
puh. 05-7574100

Jalasjärven XVIII valtakunnallinen musiikkileiri
27.6.-2.7.

Opettajana Mikko Rantalainen
Hinta: 170e (opetus), 170e (majoitus ja ruoka)
www.jalasjarvi.fi/musiikkiopisto
puh. 06-4571175

Läntisen Keski-Suomen Musiikkileiri 28.6.-7.7.

Hinta: 350e (sis. täysihoito)
puh: 040-5520432

Valtakunnallinen Lapinlahden XXXIII Musiikkileiri 7.-16.6.

Opettajana Kari Räsänen
Hinta: 220e (opetus), 330e (opetus ja täysihoito)
puh. 044-3450039

Lohjan Musiikkileiri 12.-22.6

Opettajana Peter Grans
Hinta: 170e (opetus), 380e (opetus ja täysihoito)
www.sulasol.fi/soli/leirilhoja
puh. 09-41361100

Raudaskylän 36. Jousileiri 10.-18.6.

Hinta: 220e (opetus), 150e (täysihoito)
www.rko.cop.fi/raudaskylansoivakesa
puh. 08-4276200

Riistaveden XXXV Valtakunnallinen Musiikkileiri 6.-17.7.

Opettajana Ville Väätäinen
Hinta: 160e (opetus), 140e (ruoka), 60e (majoitus)
puh: 040-5048177

Viitasaaren kesäakatemia, Musiikin aika 4.-10.7

Opettajana Håkon Thelin
Hinta: 360e (opetus ja täysihoito)
www.musiikinaika.org
puh: 014-573195

Soitin Laine nyt myös Helsingissä!

KIELISARJAT

D'ADDARIO	Helicore-kielisarjat	115 € / kpl
PIRASTRO	Obligato-kielisarjat	140 € / kpl
PIRASTRO	Pizzicato-suolikielisarja	290 €

Laadukkaat saksalaiset SOUNDWEAR-pussit:

Performer	510 €
Professional	670 €

SCHERTLER STAT-B-kontrabassomikrofoni ja etuaste	355 €
SD-Systems PU-4 piezomikrofoni kontrabassolle	135 €

TURKU: Maariankatu 10 / 20100 Turku
HELSINKI: Pohj.Rautatiekatu 11 / 00100 Helsinki

puh. 02-2761 636
puh. 09-4366 840

www.soitinlaine.fi
katri.pajala@soitinlaine.fi

CARBOW

düster Bogen

THOMASTIK-INFELD
VIENNA

PIRASTRO

La Bella

D'Addario

soundwear.com

Woodwinds

tarkoittaa kontrabassoja ja sen tarvikkeita.

Pikkubassopaketit
(1/10, 1/8 ja 1/4) alk. 1600 e

Unkarilainen 3/4 paketti 1650 e

Lukuisia erikokoisia kontrabassoja aina
tarjolla, myös vanhoja soittimia

Rundas valikoima jousia, stakkeleita,
kielenpitimiä, talloja, pinnapuita,
otelautoja, viritysmekanismeja,

Tiedustele

Vastaamme kernaasti
kysymyksiisi

Woodwinds Ky

Albertinkatu 17, 00120 Helsinki
puh. 09-6812 150
fax 09-6812 1555
matti.helin@woodwin.pp.fi
www.woodwinds.fi

avoinna ark. 10-17, la 10-14
ma suljettu

Tervetuloa!

